

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 1. De Simplici Presbytero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

TITULUS DECIMUS - QUINTUS.

D E

SACERDOTIBUS ET PRESBYTERIS IN INFERIORI GRADU CONSTITUTIS.

Presbyter propriè & strictè dicitur, qui post Episcopum curam animarum vel saltem Sacerdotalem habet. De hoc agemus §phis sequentibus.

Et quidem §. 1. De simplici Presbytero.
§. 2. De Presbytero Parochiali, 3tio.
De functionibus Parochialibus.

§. Primus.

D E

Simplici Presbytero.

Quæres primo. Quid est Sacerdos? R. Est Vir autoritate Divinâ, sive ex Christi institutione ad conficiendum Christi Corpus & Sanguinem & absolvendos à peccatis penitentes consecratus. Dicitur 1mo: *Vir*; quia femina sacrorum Ordinum incapax est. De quo infra. 2do. *Ex institutione Christi*, juxta *Can. 2. Trid. Sess. 22. de Sacrificio Missæ. Si quis dixerit, illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem, Christum non instituisse Apostolos Sacerdotes, aut non ordinasse, ut ipsi & alii Sacerdotes offerrent Corpus & Sanguinem suum, anathema sit.* 3tio. *Ad conficiendum corpus &c.* juxta *Can. 1. Trid. Sess. 23. de Sacram. ordin.* "Si quis dixerit non esse in Novo Testamento Sacerdotium visibile &

"externum, vel non esse potestatem
"aliquam consecrandi, & offerendi verum Corpus & Sanguinem Domini, &
"peccata remittendi & retinendi, anathema sit."

Quæres secundo. Quæ nomina in jure habet Sacerdos? R. Dicitur 1mo: *Sacerdos*, "quod nomen compositum ex Græco & Latino, quasi Sacrum dans; sicut enim Rex à regendo, ita Sacerdos à sacrificando dictus est; consecrat enim & sacrificat." *Can. Cleros. 1. §. Sacerdos. dist. 21.* 2do vocatur *Presbyter*, "quod nomen Græcum Latinè senior interpretatur: non modò pro ætate vel decrepita senectute, sed etiam propter honorem & dignitatem, quam acceperunt, Presbyteri nominantur."

cit. can. Cleros. "quorum probata vita
"senectus est." *Trid. Sess. 25. de reform.*
cap. 12.

Quæres tertio. An Sacerdotes distin-
guantur ab Episcopis? R. Quamvis no-
mina Sacerdotibus propria sæpius in iure
etiam Episcopis attribuantur, ut *can.*
legimus. 24. dist. 93. can. olim. 5. dist. 95.
& pluribus aliis, quin & quandoque in
materia favorabili & non odiosa Presby-
teri & Sacerdotis nomine veniant Dia-
conus & Subdiaconus. *Cap. si quispiam.*
2. de cohabit. Cleric. & mulier. junct. gloss.
verb. Sacerdotum: Attamen Sacerdotes
simplices ex Jure Divino ab Episcopis
sunt distinguendi; quia majorum & mi-
norum Sacerdotum discretio in Novo
Testamento ab ipso sumpsit exordium,
qui duodecim Apostolos tanquam ma-
jores Sacerdotes, & septuaginta duos
Discipulos tanquam minores Sacerdotes
instituit. *Gratian. dist. 21. in principio.*
Ideoque à *Trid. Sess. 23. can. 7. de Sacra-*
ment. Ordinis, damnantur, qui docent
Episcopos non esse Presbyteris superio-
res, vel non habere potestatem confir-
mandi, vel ordinandi, vel eam, quam
habent, illis esse cum Presbyteris com-
munè. Omnes igitur Presbyteri non sunt
Episcopi, licet omnes Episcopi sint Pres-
byteri, cum Pontificale Officium absque
Altaris ministerio non valeat adimpleri.
Cap. ex literis, 10. de excessib. Pralat. Ad
can. legimus. & can. olim. supra citat. in
quibus à *S. Hieronymo* dici videtur,
quod post mortem Christi idem fuerit
Presbyter & Episcopus, sed postmodum
ad tollenda schismata introducta fuerit
discretio, respondet *S. Thom. 2. 2. q.*

184. a. 6. ad 1. Ab initio Ecclesiæ non
fuisse distinctionem nominum, semper
tamen distinctionem rerum, cui ad tol-
lenda schismata etiam nominum accessit
distinctio.

Quæres quarto. Quanta dignitas Sa-
cerdotum? R. Magna est Sacerdotum
dignitas, quæ facile ex sequentibus col-
ligitur encomiis: *1mo.* "Sacerdotes in
"Divinis eloquiis aliquando Dii, aliquan-
"do Angeli appellantur, nam per Moy-
"sen de eo, qui ad juramentum addu-
"cendus, dicitur: *Applica eum ad Deos,*
"hoc est, Sacerdotes. Item: *Dii non*
"destrahes, hoc est, Sacerdotibus. *Exod.*
"22. *Malach. 2,* dicitur: *Labia Sacer-*
"dotis custodiunt scientiam, & legem re-
"quirent ex ore ejus, quia Angelus Domi-
"ni excituum est." *Can Sacerdotibus. 41.*
caus. 11. q. 1.

2do. Sacerdotes præminent Regi-
bus. Aurum non tam est pretiosius plumb-
bo, quam Regiâ potestate est altior di-
gnitas Sacerdotalis, *Can. duo sunt. 10.*
dist. 96. Quis dubitet Sacerdotes Christi
Regum & Principum omniumque Fide-
lium Patres & Magistros censerî, *can. quis*
dubitet. 9. dist. ead.

3tio. Sacerdotes B. Petrus sal terræ
& lumen mundi esse docet. *Can. Sacer-*
dotus. 7. dist. 93.

Quæres quinto. Quæ reverentia exhib-
enda Sacerdoti? R. "Sacerdotes, qui
"proprio ore Corpus Domini confi-
"ciunt, ab omnibus sunt audiendi atque
"timendi, non dilacerandi aut detra-
"hendi; quia à quibus se Domini popu-
"lus benedici, salvari, & instrui cupit
"nullatenus eos debet arguere." *Can.*

Sa

Sacerdotes. 7. caus. 6. q. 1. " Absit, ut
 " quidquam sinistrum de his arbitremur,
 " qui Apostolico gradui succedentes
 " Christi Corpus sacro ore conficiunt,
 " per quos nos etiam Christiani sumus,
 " qui claves Regni cœlorum habentes
 " ante iudicii diem iudicant. " *Can. absit.*
14. caus. 11. q. 3. " Dominum cruci-
 " figunt, qui eum in Sacerdotibus suis
 " persequuntur. " *Can. nulli. 5. caus. 3.*
q. 1. " Ipsi quoque Episcopi Presbyte-
 " ros honorare præcipiuntur, Episcopus
 " in quolibet loco sedens stare Presby-
 " terum non patiatur. " *Concil. Cartha-*
ginense IV. relatum in can. Episcopus. 9.
dist. 96. " Episcopus in Ecclesia & in con-
 " sessu Presbyterorum sublimior sedeat,
 " intra domum verò Collegam se Pres-
 " byterorum esse cognoscat. " *Can. Epi-*
scopus. 10. ibid. " Miserabilis ergo insa-
 " niæ esse cognoscitur, si filius patrem,
 " discipulus magistrum sibi conetur sub-
 " jugare, & iniquis obligationibus illum
 " suæ potestati subijcere, à quo credit
 " non solum in terra, sed etiam in cœlis
 " se posse ligari & solvi " *Cir. can. quis*
dubitet. 9. dist. 96.

His demùm subijcere placuit *l. 10. eod.*
de Episcop. & Cleric. de vendicanda &
 conservanda Presbyterorum veneratio-
 ne sic statuentem: " Si quis in hoc genus
 " sacrilegii proruperit, ut in Ecclesias
 " Catholicas irruens Sacerdotibus & Mi-
 " nistris vel ipsi cultui locoque aliquid
 " importet injuriæ, quod geritur, à Pro-
 " vinciarum Rectoribus animadvertatur,
 " atque ita Provinciarum Moderator Sacer-
 " dotum & Catholicæ Ecclesiæ Ministro-
 " rum, loci quoque ipsius & Divini cul-

" tûs injuriam capitali in convictos seu
 " confessos reos sententiâ noverit vindi-
 " candum, nec expectet, ut Episcopus
 " injuriæ propriæ ultionem deposcat, cui
 " sanctitas ignoscendi gloriam dereliquit.
 " Sitque cunctis laudabile factas atroces
 " Sacerdotibus aut Ministris injurias, ve-
 " luti crimen publicum, persequi, ac
 " de talibus reis ultionem mereri. "

Quæres sexto. Quodnam officium Sa-
 cerdotum? *R. 1mo.* Sacerdotis princi-
 pale officium est Corpus & Sanguinem
 Christi conficere, & hoc Sacrificium
 DEO pro vivis & defunctis offerre,
 ipsumque Corpus Christi confectum,
 nempe sacrosanctam Eucharistiam, de-
 center administrare. Ut hoc ministerium
 sæpius exequantur, *Trid. Sess. 23. de re-*
form. cap. 14. monet Episcopos, quate-
 nus curam gerant, ut Sacerdotes simpli-
 ces saltem diebus Dominicis & Festis so-
 lemnibus, si autem curam habuerint
 animarum, & tam frequenter, ut suo mu-
 neri satisfaciant, Missas celebrent.

2do. Officium Sacerdotis est Sacra-
 mentum pœnitentiæ pœnitentibus ad-
 ministrare, ac peccata dimittere; " Do-
 " minus enim noster JESUS Christus è
 " terris ascensurus ad cœlos, Sacerdotes
 " sui ipsius Vicarios reliquit tanquam
 " Præsidēs & Judices, ad quos om-
 " nia mortalia crimina deferantur, in
 " quæ Christi Fideles ceciderint: quo
 " pro potestate clavium remissionis
 " aut retentionis peccatorum sententiam
 " pronuntient. " *Trid. Sess. 14. cap. 5. de*
pœnit. Ubi *can. 10.* anathematizantur,
 qui dicunt Sacerdotes etiam, qui in
 mortali sunt, non habere potestatem
 li-

ligandi & solvendi, vel non solos Sacerdotes esse Ministros absolutionis,

310. Sacerdotis munus est Sacramentum Baptismi solemniter administrare. *Can. Diaconos. 13. dist. 93. can. constat. de consecrat. dist. 4.*

410. Sacerdotis est Sacramentum Extremæ Unctionis conficere. *Trid. Sess. 14. cap. 3. de Extrem. Unct. & can. 4.*

Quæres septimo. An ad Sacerdotem pertineat plebis instructio? R. Non tantum instructio Fidelium in necessariis ad salutem, sed etiam Verbi DEI prædicatio ad Sacerdotem pertinere noscitur; Præconis quippe officium suscipit, quif- quis ad Sacerdotium accedit, ut ante adventum Judicis, qui terribiliter sequitur, ipse scilicet clamando gradiatur, *Can. si Rector. 1. dist. 43. Ideo Trid. Sess. 23. de reform. cap. 14.* "exigit, ut, antequam quispiam ad Ordinem Presbyterii assumatur, prius ad populum docendum ea, quæ scire omnibus est necessarium ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idoneus comprobetur." Ut enim advertit *Gratian, ad Can. si qui Episcopi. 43. caus. 1. q. 1.* "Cætera Sacramenta unicuique propter se dantur, & unicuique talia fiunt, quali corde vel conscientia accipiuntur, Sacramentum verò Sacerdotalis promotionis non propter se solum, sed propter alios datur, & idè necesse est, ut vero corde mundæque conscientia, quantum ad se sumatur, quantum ad alios verò non solum sine omni culpa, sed etiam sine omni infamia, propter scandalum fratrum, ad quorum utili-

tatem non solum, ut præsent, sed etiam, ut profint, Sacerdotium datur."

Quæres octavo. An Sacerdotium sit ante manûs impositionem? R. Affirm. Quia quamvis Presbyteri in manuum impositione à peccatis absolvendi potestatem accipiant, postquam tamen Episcopus porrexit calicem cum vino, & patenam cum hostia, & dixit: *Accipe potestatem Sacrificium offerendi*, juxta Divinam institutionem est verus Sacerdos, & characterem recepit; Apostoli namque in Cæna fuerunt ordinati Sacerdotes, & acceperunt potestatem consecrandi Corpus & Sanguinem Christi, & tamen tunc à peccatis absolvendi non acceperunt potestatem. Deinde sic ordinatus consecrat unà cum Episcopo consecrante, & propterea in rubrica Pontificalis disponitur, ut Pontifex celebrans morosè dicat, & aliquantulum altè, ita ut ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere, & præsertim verba consecrationis, quæ dici debent eodem momento per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.

Quæres nono. Qualis ætas & tempus requiritur in ordinando Sacerdote? R. Quoad ætatem nullus ad Presbyteratus Ordinem ante 25. ætatis suæ annum est promovendus. *Trid. Sess. 23. cap. 12.* "Deinde qui piè & fideliter in ministeriis antè actis se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium, & hi sunt, qui ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur, in Diaconatu ministraverint." *Trid. loc. cit. cap. 14.*

Quæ-

Quæres decimo. An in Sacerdote requiratur scientia? R. Ignorantia mater cunctorum errorum maximè in Sacerdotibus DEI vitanda est, qui docendi officium in populis susceperunt, quibus incumbit ædificare cunctos tam fidei scientiâ, quàm operum disciplinâ. *Can. 1. dist. 38.* "Si in Laicis vix tolerabilis videtur inscitia, quantò magis in iis, qui præsent, nec excusatione digna est nec veniâ." *Can. 3. ibid.* "Substantia Sacerdotii nostri sunt eloquia quia divinitus tradita, hoc est, vera Divinarum Scripturarum disciplina." *Can. omnes. 6. ibid.* "Si juxta Apostolum Paulum Christus DEI virtus est, DEI que sapientia, & qui nescit Scripturas, nescit DEI virtutem, ejusque sapientiam, ignoratio Scripturarum ignorantio Christi est." *Can. si juxta. 9. ibid.*

Quæres undecimo. Quæ morum honestas in Sacerdote requiritur? R. Sacerdotes ita pietate ac castis moribus conspicui esse debent, ut præclarum bonorum operum exemplum & vitæ monita ab eis possint expectari. *Trid. sess. 23. de reform. cap. 14.* Nos enim qui præsumus, non ex locorum vel generis dignitate, sed morum nobilitate innotescere debemus, nec urbium claritate, sed

sed fidei puritate. *Can. 3. dist. 40.* Multimodis ergo virtutibus debet splendere vita Sacerdotis, ut gradui conferat decorem, quem ab eo non accepit, non enim loca, sed vita & mores sanctum faciunt Sacerdotem. Unde ex suscepto officio non licentiam peccandi, sed necessitatem benè vivendi se noverint affectos. *Gratian. in dist. 40. princip.*

Quæres duodecimo. Quid de malis Sacerdotibus dicendum? R. Horrenda sunt, quæ de malis dicuntur Presbyteris, *Can. multi. 12. dist. 40. can. nemo. 2. dist. 83.* ibi: "Nemo in Ecclesia nocet amplius, quàm qui perversè agens nomen vel ordinem sanctitatis habet; delinquentem namque hunc nemo redarguere præsumit, & in exemplum culpa vehementer extenditur, quamdiu pro reverentia Ordinis peccator hortatur." *Can. Sacrosancta. 92. caus. 1. q. 1.* Non omnis, qui dicit: Pax vobis, quasi columba est audiendus, cum multi sint corvi, quibus æquiparantur mali Prælati & Sacerdotes ob nigredinem vitiorum, raucedinem vocis, voracitatem mortuorum seu oblationum, ob fætorem spiritus, garrulitatem & furtum. *Can. non omnis. 30. caus. 2. q. 7. junct. gloss.*

S. Secundus.

DE

Proprio seu Parochiali Presbytero.

Quæres primo. Quid est Parochia? R. Parochia sive parœcia ex sua origine nomen Græcum est, significans conventum accolarum vel vicinorum. *R. D. Schnorrenberg Instit. Jur. Can.*

In